

Cours de tibétain - leçon 28

La prière de Pema Karpo à Tchenezé - 6

ཐོག་མེད་དུས་ནས་ལས་ངན་བསགས་བའི་མཐུས། །

Sans début / temps / depuis / karma, actes / mauvais / accumulé (p.) / force + part. instrumentale

thog mè tu nè lè ngèn sak pèi thu

Depuis des temps sans commencement et par la force des actes néfastes accumulés,

འདོད་ཆགས་དབང་གིས་མི་ཡི་གནས་སུ་སྐྱེས། །

Désir / attachement / pouvoir / par (instr.) / humain / gén. / lieu / part. oblique / naître

deu tcha ouang kí mí yí nè sou kyè

Par le pouvoir du désir-attachement, ils sont nés chez les humains.

བྲེལ་ཕོངས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལྗོངས་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །

Pauvreté / souffrance / expérimenter / gén. / être / pluriel

trèl phong doug ngèl nyong ouè sèmtchèn nam

Ces êtres qui expérimentent les souffrances de la pauvreté,

ཞིང་མཚོག་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག ཡོ་མ་ཉི་བརྗེ་རྩྭ། །

Champ / sublime / bonheur / qui est doté de / part. oblique / naître / puisse

*shing tcho dèoua tchèn tou kyè ouar sho - om mani padmè
houng*

Puissent-ils naître en le champ pur de grande félicité !

Exercice de lecture

ཐོག་མེད་དུས་ནས་ལས་ངན་བསགས་བའི་མཐུས། །

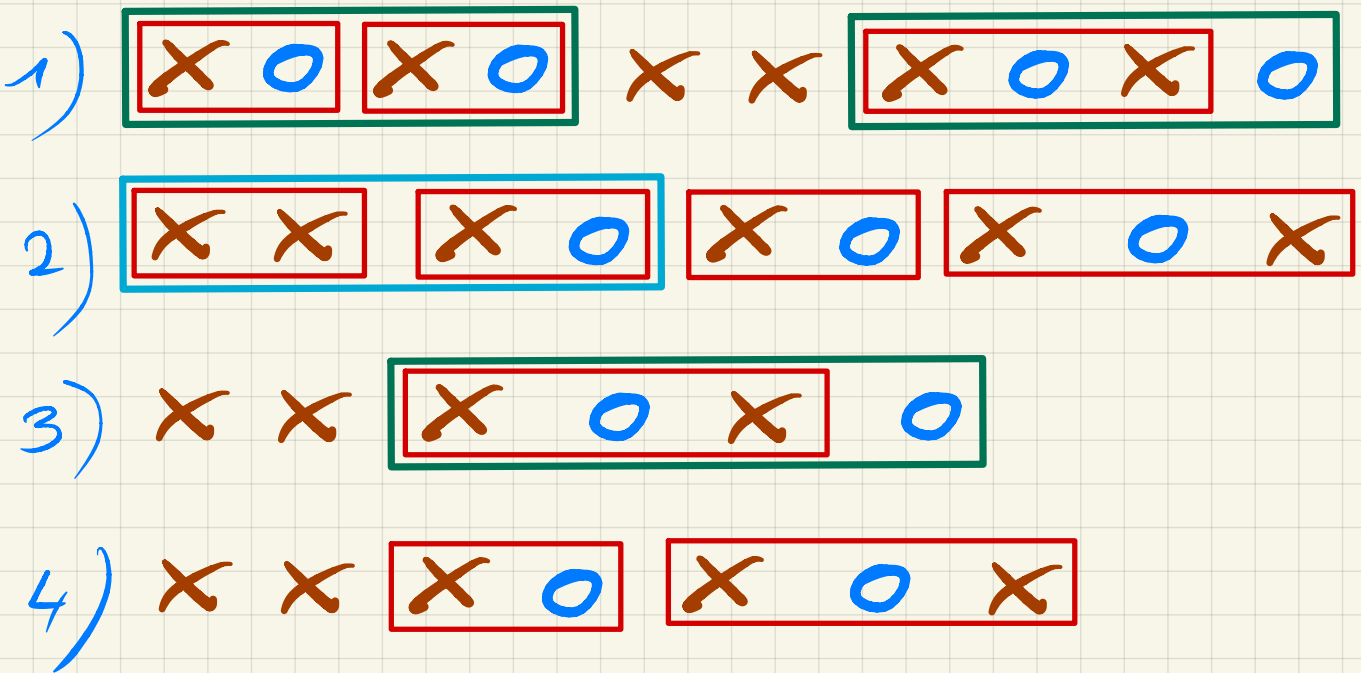
འདོད་ཆགས་དབང་གིས་མི་ཡི་གནས་སུ་སྐྱེས། །

བྲེལ་ཕོངས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལྗོངས་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །

ཞིང་མཚོག་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག ཡོ་མ་ཉི་བརྗེ་རྩྭ། །

Analyse

- 1) རོག་མེད་དུས་ནས་ལས་ངན་བསགས་པའི་མཐུས། །
- 2) འདོད་ཆགས་དབང་གིས་མི་ཡི་གནས་སུ་སྐྱེས། །
- 3) བྲེལ་ཕོངས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལྗོངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །
- 4) ཞིང་མཚོག་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག། ཨོ་མ་ཎི་བརྗེ་ཏྟཱ། །

Le vocabulaire

མོག་མེད་	sans début (abréviation de མོག་པ་མེད་པའི་དུས་)
དུས་	temps
ནས་	depuis, particule de l'ablatif, pour indiquer une provenance dans le temps
ལས་	karma, acte
ངན་	mauvais
བསགས་པ་	accumulé (le verbe « accumuler » avec un nominalisateur པ་)
མཇུ་	force
ས་	particule ergative/instrumentale (une des 5 formes)
འདོད་ཆགས་	désir et attachement
དབང་གིས་	par le pouvoir
མི་	personne, humaine, domaines des humains
ཡི་	génitif
གནས་	lieu
སུ་	particule locative/oblique (qui indique le lieu d'incidence)
སྐྱེས་	naître (forme du passé)

RAPPEL:

སྐྱེས་པ་/ སྐྱེ་བ་/ སྐྱེ་བ་// verbe non-volitif. La forme volitive (transitive est སྐྱེད་པ་). 1) Signifiant "pour que ce qui n'était pas présent auparavant se produise", c'est-à-dire "naître", "survenir", "se produire", "être produit". Ce mot unique en tibétain couvre tous les types de naissance, de production et d'apparition, contrairement au français qui possède un certain nombre de mots spécialisés pour des types de naissance spécifiques. TD

གྲེལ་ཕོངས་	pauvreté
སྐྱུག་བསྐྱེད་	souffrance
སྐྱོད་པ་	expérimenter (verbe non-volitif)
སེམས་ཅན་	êtres sensibles
རྣམས་	marque du pluriel
ཞིང་མཚོག་	champs + sublime
བདེ་བ་ཅན་	sukhāvātī
དུ་	en, particule oblique, qui indique le lieu
སྐྱེ་བར་ཤོག	puissent-ils naître !

Pour plus de détails sur cette construction, voir la note dans le vocabulaire de la leçon 26.